Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Tredje Afdeling)

14. november 2013 *

»Artikel 267 TEUF — begrebet »ret« — procedure med henblik på afgørelse af en retssag — uafhængighed — Domstolen åbenbart inkompetent«

I sag C-49/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Úřad průmyslového vlastnictví (Den Tjekkiske Republik) ved afgørelse af 22. januar 2013, indgået til Domstolen den 29. januar 2013, i sagen:

MF 7 a.s.

mod

MAFRA a.s.,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič (refererende dommer), og dommerne C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: A. Calot Escobar,

idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i overensstemmelse med artikel 53, stk. 2, i Domstolens procesreglement,

afsagt følgende

Kendelse

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, stk. 2, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/95/EF af 22. oktober 2008 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker (EUT L 299, s. 25).

* Processprog: tjekkisk.

2 Denne anmodning er blevet indgivet inden for rammerne af en procedure mellem MF 7 a.s. (herefter »MF 7«) og MAFRA a.s. (herefter »MAFRA«) vedrørende en begæring indgivet af MF 7 om, at varemærkerne Mladá fronta DNES og MLADÁ FRONTA DNES, som MAFRA er indehaver af, erklæres ugyldige.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 3, stk. 2, litra d), i direktiv 2008/95 bestemmer følgende:

»En medlemsstat kan træffe bestemmelse om, at et varemærke udelukkes fra registrering eller, hvis det er registreret, kan erklæres ugyldigt, i det omfang:

[…]

d) ansøgeren har indgivet ansøgningen om registrering af varemærket i ond tro.«

Tjekkisk ret

4 Artikel 3, stk. 2, litra d), i direktiv 2008/95 er blevet gennemført i tjekkisk ret ved §§ 4 og 32 i zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách (lov nr. 441/2003 af 3.12.2003 om varemærker).

5 Ifølge denne lovs § 4, litra m), kan et tegn ikke indføres i registeret, hvis det er åbenbart, at varemærkeansøgningen blev indgivet i ond tro.

6 I henhold til den nævnte lovs § 32, stk. 1, skal Úřad průmyslového vlastnictví (kontoret for industriel ejendomsret) i procedurer, der er blevet indledt efter begæring fra tredjemand eller af egen drift, erklære et varemærke ugyldigt, når det er blevet registreret i strid med nævnte § 4.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

7 *Mladá fronta* er et dagblad, der siden 1945 er blevet udgivet i Den Tjekkiske Republik af virksomheden Mladá fronta. For at betegne denne udgivelsesaktivitet anvendtes tegnet »Mladá fronta« og forkortelsen »mf«, selv om ingen af disse tegn blev formelt beskyttet før 1991.

8 I 1990 stiftede medlemmerne af redaktionsudvalget for dagbladet *Mladá fronta* MaF a.s. (herefter »MaF«), der samme år påbegyndte udgivelsen af dagbladet *Mladá fronta DNES*. Den 31. august 1990 og den 19. december 1990 blev der indgået to forretningsaftaler mellem virksomheden Mladá fronta og MaF, hvori betingelserne for udgivelsen af dagbladet *Mladá fronta DNES* blev fastlagt. MaF overdrog efterfølgende sine udgivelsesrettigheder med hensyn til det nævnte dagblad til MAFRA, og de to ovennævnte forretningsaftaler blev erstattet af to aftaler af 30. december 1991.

9 Den 20. marts 1991 indgav Mladá frontas a.s., der er virksomheden Mladá frontas retssuccessor, en ansøgning om registrering af det nationale varemærke Mladá fronta, som blev indført i varemærkeregistret den 28. juli 1991 under nr. 170613 for udgivelse af periodiske og ikke periodiske publikationer, tryksager og kommerciel trykning, markedsføringsvirksomhed, alle former for reklame og trykning i hastesager, som henhører under klasse 16, 35 og 41 i Nicearrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret.

10 Den 11. oktober 1991 indgav MAFRA en ansøgning om registrering af de nationale varemærker Mladá fronta DNES og MLADÁ FRONTA DNES, som blev indført i varemærkeregistret den 17. februar 1994 under nr. 174995 og 174996 for presse, magasiner, bøger, tryksager, forhandling, forretning, salg, reklame, markedsføring, radio og tv-virksomhed, agentur- og formidlingsvirksomhed, trykning og computervirksomhed samt meningsmålingsvirksomhed, der henhører under klasse 16, 35, 38 og 41 i Nicearrangementet.

11 Den 14. september 2012 modtog Úřad průmyslového vlastnictví en begæring fra MF 7 om, at MAFRA's varemærker Mladá fronta DNES og MLADÁ FRONTA DNES blev erklæret ugyldige. Til støtte for begæringen anførte MF 7, at den omhandlede varemærkemærkeansøger ikke havde handlet i god tro ved indgivelsen af registreringsansøgningen, navnlig henset til en anden erhvervsdrivendes – nemlig Mladá fronta a.s.' – ældre rettigheder til tegnet »Mladá fronta«.

12 Under disse omstændigheder har Úřad průmyslového vlastnictví besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal […] artikel 3, stk. 2, litra d), [i direktiv 2008/95] fortolkes således, at det ved bedømmelsen af, om en varemærkeansøger har handlet i god tro, kun er omstændigheder, der har vist sig før eller på den dag, hvor varemærkeansøgningen blev indleveret, der er relevante, eller kan omstændigheder, der har fundet sted efter ansøgningens indgivelse, også anvendes som bevis til støtte for, at ansøgeren handlede i god tro?

2) Er det nødvendigt generelt at anvende dom [af 20. november 2001, (forenede sager C-414/99 - C-416/99, Zino Davidoff og Levi Strauss, Sml. I, s. 8691)], i alle sager, hvor der foretages bedømmelse af, om en varemærkeindehaver har samtykket i adfærd, der kan medføre, at hans enerettigheder svækkes eller begrænses?

3) Er det muligt at udlede, at en ansøger om et yngre varemærke har handlet i god tro i en situation, hvor indehaveren af et ældre varemærke har indgået aftaler med førstnævnte, på grundlag af hvilke indehaveren indvilligede i [udgivelse] af periodiske tryksager, hvis betegnelse lignede den yngre varemærkeansøgers mærke, samtykkede i den af ansøgeren om et yngre varemærke foretagne registrering af disse tryksager og tilbød denne ansøger bistand i forbindelse med [udgivelsen] heraf, men hvor aftalerne trods alt ikke udtrykkeligt regulerede spørgsmålet om intellektuel ejendomsret?

4) For så vidt som omstændigheder, der har fundet sted efter en varemærkeansøgnings indgivelse, også kan være relevante for bedømmelsen af, om varemærkeansøgeren handlede i god tro, er det da muligt subsidiært at udlede, at ansøgeren handlede i god tro i en situation, hvor indehaveren af det ældre varemærke bevidst har tålt det anfægtede varemærkes eksistens i et tidsrum på mindst ti år?«

Om Domstolens kompetence

13 I henhold til artikel 53, stk. 2, i Domstolens procesreglement kan Domstolen, når det er åbenbart, at den ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at en anmodning eller en stævning må afvises, til enhver tid efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse uden at fortsætte sagens behandling.

14 Denne bestemmelse skal anvendes i forbindelse med den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse.

15 Det fremgår af fast retspraksis, at Domstolen for at bedømme, om det organ, der forelægger en sag, er en »ret« i artikel 267 TEUF's forstand – et spørgsmål, som alene skal afgøres på grundlag af EU-retten – tager en hel række forhold i betragtning, nemlig om organet er oprettet ved lov, har permanent karakter, virker som obligatorisk retsinstans, anvender en kontradiktorisk sagsbehandling, træffer afgørelse på grundlag af retsregler, og om det er uafhængigt (jf. bl.a. dom af 17.9.1997, sag C-54/96, Dorsch Consult, Sml. I, s. 4961, præmis 23, af 31.5.2005, sag C-53/03, Syfait m.fl., Sml. I, s. 4609, præmis 29, af 14.6.2007, sag C-246/05, Häupl, Sml. I, s. 4673, præmis 16, og af 31.1.2013, sag C-394/11, Belov, Sml., EU:C:2013:48, præmis 38).

16 Et nationalt organ kan navnlig ikke kvalificeres som en »ret« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 267 TEUF, under omstændigheder, hvori det træffer afgørelse under udøvelse af funktioner, der ikke er judicielle, såsom funktioner af administrativ karakter (jf. i denne retning Belov-dommen, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

17 Den afgørelse, som Úřad průmyslového vlastnictví skal træffe i en sag som den i hovedsagen omhandlede, fremstår som en administrativ afgørelse.

18 I denne forbindelse skal det bemærkes, at proceduren i en sag vedrørende et varemærkes ugyldighed for Úřad průmyslového vlastnictví i henhold til ordlyden af § 32, stk. 1, i lov nr. 441/2003, ikke kun kan indledes efter begæring fra en tredjemand, men også af egen drift af dette organ, hvilket er et indicium for, at dette ikke har karakter af en »ret«, men har et administrativ organs kendetegn.

19 Som det endvidere fremgår af den tjekkiske regerings og Europa-Kommissionens skriftlige bemærkninger, kan afgørelserne fra Úřad průmyslového vlastnictví vedrørende varemærkers ugyldighed påklages til præsidenten for dette organ, og præsidentens afgørelser kan for deres vedkommende indbringes for en forvaltningsdomstol, under hvilken sag Úřad průmyslového vlastnictví har egenskab af sagsøgt. Denne organisering af klage- og søgsmålsadgang med hensyn til en afgørelse vedrørende et varemærkes ugyldighed understreger den administrative karakter af de afgørelser, der træffes af dette organ.

20 Den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse adskiller sig i øvrigt på to måder fra den anmodning, der gav anledning til Häupl-dommen, hvori Domstolen anerkendte, at Oberster Patent- und Markensenat (den øverste patent- og varemærkemyndighed i Østrig) har karakter af en »ret« i henhold til artikel 267 TEUF.

21 For det første er Oberster Patent- und Markensenat nemlig kompetent til at tage stilling til klager over afgørelser fra Nichtigkeitsabteilung des Patentamtes (patentmyndighedens annullationsafdeling) og fra Beschwerdeabteilung des Patentamtes (patentmyndighedens klageinstans). Som det fremgår af denne kendelses præmis 19, træffer Úřad průmyslového vlastnictví – som er det organ, der er omhandlet i den foreliggende sag – derimod afgørelser om begæringer om, at varemærker erklæres ugyldige, hvilken kompetence synes at ligne den, som Nichtigkeitsabteilung des Patentamtes har.

22 For det andet fremgår det af præmis 18 i Häupl-dommen, at medlemmerne af Oberster Patent- und Markensenat udøver deres embede i fuld uafhængighed uden at være underlagt nogen instrukser. Deres upartiskhed styrkes af det forhold, at deres embede kun kan ophøre før tid af helt særlige og fast definerede grunde.

23 Sådanne garantier for uafhængighed og upartiskhed, som er nødvendige, for at et organ kan kvalificeres som en »ret« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 267 TEUF, forudsætter, at der findes regler – om bl.a. organets sammensætning, medlemmernes udnævnelse og funktionsperiode, tilfælde, hvor organets medlemmer ikke må deltage i behandlingen af en sag, tilfælde, hvor de har pligt til at vige deres sæde, samt tilfælde, hvor de kan afsættes – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at organet er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutralt i

forhold til de interesser, som står over for hinanden (jf. bl.a. kendelse af 14.5.2008, sag C-109/07, Pilato, Sml. I, s. 3503, præmis 24, og dom af 31.1.2013, sag C-175/11, D. og A., Sml., EU:C:2013:45, præmis 97).

24 Det synes imidlertid at fremgå af de skriftlige indlæg fra den tjekkiske regering og Kommissionen, at grundene til den tjekkiske regerings eventuelle afsættelse af præsidenten for Úřad průmyslového vlastnictví og denne præsidents funktionsperiode ikke er fastlagt ved lov.

25 Det fremgår af alt det ovenfor anførte, at Domstolen er åbenbart inkompetent til at træffe afgørelse om de præjudicielle spørgsmål, der er blevet forelagt af Úřad průmyslového vlastnictví.

Sagens omkostninger

26 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for det nationale organ, tilkommer det dette at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

Af disse grunde bestemmer Domstolen (Tredje Afdeling):

Den Europæiske Unions Domstol er åbenbart inkompetent til at besvare de spørgsmål, som Úřad průmyslového vlastnictví (Den Tjekkiske Republik) har forelagt ved afgørelse af 22. januar 2013.

Underskrifter